

Δ/νση: Λ. Συγγρού 196, ΤΚ 176 71,
Αθήνα

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Οδηγός χρηματοδότησης του Προγράμματος «ΔΙΑΤΗΡΩ»

ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ: Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος

Κωδικός Παραδοτέου: Π.2. Δ.1.0

Αθήνα
Ιανουάριος 2024

Περιεχόμενα

Πίνακας Συντομογραφιών.....	3
1. Εισαγωγή.....	3
2. Επιλέξιμες παρεμβάσεις.....	4
2.1 Επιλέξιμες παρεμβάσεις δημοσίων κτηρίων.....	4
2.1 Επιλέξιμες παρεμβάσεις ιδιωτικών κτηρίων.....	5
3. Προϋπολογισμός Προγράμματος.....	6
3.1 Δημόσια Κτήρια.....	6
3.2 Ιδιωτικά Κτήρια.....	6
3.2.1 Κάλυψη ιδίων κεφαλαίων.....	7
4. Επιλέξιμος προϋπολογισμός για δημόσια κτήρια.....	8
5. Επιλέξιμος προϋπολογισμός λοιπών δαπανών για ιδιωτικά κτήρια.....	8
5.1 Αμοιβές για την υποβολή αίτησης.....	8
5.2 Αμοιβές Ενεργειακού Ελεγκτή.....	9
5.3 Γενικοί κανόνες επιλεξιμότητας λοιπών δαπανών.....	10
5.4 Έναρξη της επιλεξιμότητας των δαπανών.....	10
5.5 Γενικές επισημάνσεις.....	11
Παράρτημα.....	12
Παράρτημα Ι - Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία (κανονισμός 651/2014 όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2017/1084) έγγραφο εργασίας Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.....	12

Πίνακας Συντομογραφιών

Ε.Σ.Π.Α.	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου
Τ.Ε.Ε.	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος
Π.Ε.Α.	Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης
ΚΕνΑΚ	Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίων
Γ.Α.Κ.	Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός

1. Εισαγωγή

Το νέο χρηματοδοτικό Πρόγραμμα με τίτλο «Διατηρώ» έχει προβλεφθεί να χρηματοδοτηθεί από το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (Ε.Σ.Π.Α.) 2021-2027 και έχει ως κύριο στόχο την ενεργειακή αναβάθμιση των διατηρητέων κτιρίων. Το πρόγραμμα απευθύνεται στην υλοποίηση παρεμβάσεων σε κτήρια του Δημοσίου και του Ιδιωτικού Τομέα:

- χαρακτηρισμένα κτήρια ως διατηρητέα ή μνημεία

Η δράση περιλαμβάνεται στην Κατηγορία Δράσεων «Ενεργειακή αναβάθμιση υφιστάμενων κτηρίων και βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης». Η δράση αφορά σε έργα ανακαίνισης και λειτουργικής επανένταξης κτηρίων με υψηλό ανθρακικό αποτύπωμα και ταυτόχρονα μεγάλη αρχιτεκτονική αξία που έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέα. Οι παρεμβάσεις θα στοχεύουν: α) σε ανακαίνιση τουλάχιστον μεσαίας κλίμακας και β) σε παρεμβάσεις με στόχο τουλάχιστον 30% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ειδικότερα για τα ιδιωτικά ως προς το β. απαιτείται αναβάθμιση κατά δύο (2) ενεργειακές κλάσεις. Προαπαιτούμενη

προϋπόθεση αποτελεί, τα κτήρια να είναι νόμιμα και δυνατότητα συμμετοχής στο εν λόγω Πρόγραμμα έχουν όλα τα ιδιωτικά κτήρια, τα κτήρια ιδιοκτησίας του Δημοσίου, κτήρια Νομικών Προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ.) του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα. Αναφορικά με τα ιδιωτικά, δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα έχουν όλοι οι ιδιοκτήτες ακινήτων χωρίς εισοδηματικά ή άλλα κριτήρια.

Στο Πρόγραμμα δύναται να ενταχθούν οι κτηριακές μονάδες που έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέες ή μνημεία.

2. Επιλέξιμες παρεμβάσεις

2.1 Επιλέξιμες παρεμβάσεις δημοσίων κτηρίων

Οι παρεμβάσεις θα περιλαμβάνουν ενδεικτικά και όχι περιοριστικά:

- καθαρισμό προσόψεων (λ.χ. με ήπια υδροβολή για το εξωτερικό αρτιφισιέλ επίχρισμα των μεσοπολεμικών κτηρίων για την απομάκρυνση των ατμοσφαιρικών ρύπων ή βαφή με anti graffiti για την προστασία από βανδαλισμούς),
- λήψη άμεσων σωστικών μέτρων για το κέλυφος των κτηρίων (στερέωση ανοιγμάτων, επιδιορθώσεις στην κεραμοσκεπή κ.α.) για την αποφυγή μερικής ή ολικής κατάρρευσης του κτηρίου π.χ. λόγω της εισροής υδάτων, την αντιμετώπιση αστοχιών π.χ. λόγω σεισμικής δραστηριότητας ή λόγω διάβρωση των δομικών υλικών,
- στατική ενίσχυση των κτηρίων, αντικατάσταση Η/Μ, διαμόρφωση εσωτερικών και εξωτερικών χώρων των κτηρίων,
- αποκατάσταση όψεων (αποκατάσταση πλαστικού διακόσμου, αντικατάσταση κουφωμάτων, επιδιόρθωση μεταλλικών στοιχείων κ.α.),
- αποκατάσταση του εσωτερικού των κτηρίων (λ.χ. αποκατάσταση ή ενίσχυση ξύλινων πατωμάτων, αποκατάσταση κλιμάκων, αλλαγές στη διαμερισμάτωση για λειτουργικούς λόγους κ.α.),
- ενσωμάτωση νέων χρήσεων για την ανάδειξη, αφενός του κοινωνικού, ιστορικού και πολιτιστικού χαρακτήρα των ίδιων των κτηρίων και του πολιτιστικού κεφαλαίου των φορέων-ιδιοκτητών τους και, αφετέρου, την αύξηση της συμβολής στο εθνικό πολιτιστικό κεφάλαιο, τη δημοκρατία, την εκπαίδευση την έρευνα κλπ
- ενεργειακή αναβάθμιση των κτηρίων, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίων (KENAK) (ΦΕΚ Β' 2367/2017) όπου η «Ενεργειακή Απόδοση Κτηρίων» αποσκοπεί στη μείωση της κατανάλωσης συμβατικής ενέργειας για θέρμανση – ψύξη – κλιματισμό (ΘΨΚ), φωτισμό και παραγωγή ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ) με την ταυτόχρονη διασφάλιση συνθηκών άνεσης και ποιότητας εσωτερικού περιβάλλοντος των κτηρίων. Σε περίπτωση εργασιών ριζικής

ανακαίνισης του κτηρίου (όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Ν. 4122/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) αυτές θα πρέπει να αναβαθμίζουν το κτήριο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 παρ.5 ΚΕΝΑΚ 2017. Στο πλαίσιο της δράσης εντάσσονται παρεμβάσεις στο κτηριακό κέλυφος και σε συστήματα μέσω τουλάχιστον μεσαίας κλίμακας ανακαίνιση που οδηγούν στη μείωση ενεργειακής κατανάλωσης του κτηρίου ή σε τουλάχιστον 30% μείωση των άμεσων και έμμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε σύγκριση με τις εκ των προτέρων εκπομπές, όπως ορίζεται στη Σύσταση (ΕΕ) 2019/786 της Επιτροπής.

- Χρηματοδοτούνται οι απαραίτητες μελέτες.

2.1 Επιλέξιμες παρεμβάσεις ιδιωτικών κτηρίων

Οι παρεμβάσεις θα περιλαμβάνουν ενδεικτικά και όχι περιοριστικά:

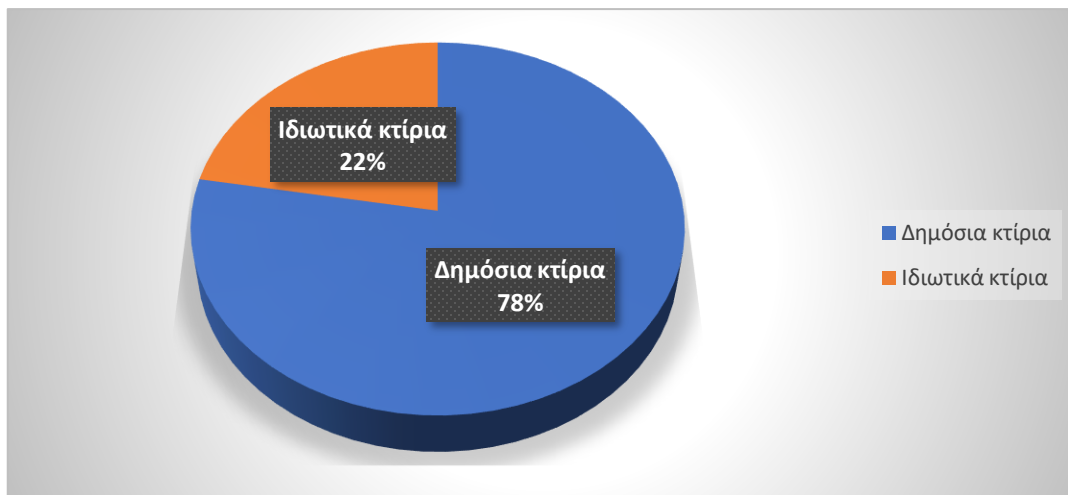
- καθαρισμό προσόψεων (λ.χ. με ήπια υδροβολή για το εξωτερικό αρτιφισιέλ επίχρισμα των μεσοπολεμικών κτηρίων για την απομάκρυνση των ατμοσφαιρικών ρύπων ή βαφή με anti graffiti για την προστασία από βανδαλισμούς),
- λήψη άμεσων σωστικών μέτρων για το κέλυφος των κτηρίων (στερέωση ανοιγμάτων, επιδιορθώσεις στην κεραμοσκεπή κ.α.) για την αποφυγή μερικής ή ολικής κατάρρευσης του κτηρίου π.χ. λόγω της εισροής υδάτων, την αντιμετώπιση αστοχιών π.χ. λόγω σεισμικής δραστηριότητας ή λόγω διάβρωση των δομικών υλικών,
- στατική ενίσχυση των κτηρίων, αντικατάσταση Η/Μ, διαμόρφωση εσωτερικών και εξωτερικών χώρων των κτηρίων,
- αποκατάσταση όψεων (αποκατάσταση πλαστικού διακόσμου, αντικατάσταση κουφωμάτων, επιδιόρθωση μεταλλικών στοιχείων κ.α.),
- αποκατάσταση του εσωτερικού των κτηρίων (λ.χ. αποκατάσταση ή ενίσχυση ξύλινων πατωμάτων, αποκατάσταση κλιμάκων, αλλαγές στη διαμερισμάτωση για λειτουργικούς λόγους κ.α.),
- ενσωμάτωση νέων χρήσεων για την ανάδειξη, αφενός του κοινωνικού, ιστορικού και πολιτιστικού χαρακτήρα των ίδιων των κτηρίων και του πολιτιστικού κεφαλαίου των φορέων-ιδιοκτητών τους και, αφετέρου, την αύξηση της συμβολής στο εθνικό πολιτιστικό κεφάλαιο, τη δημοκρατία, την εκπαίδευση την έρευνα κλπ
- ενεργειακή αναβάθμιση των κτηρίων, σύμφωνα με τον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίων (ΚΕΝΑΚ) (ΦΕΚ Β' 2367/2017) όπου η «Ενεργειακή Απόδοση Κτηρίων» αποσκοπεί στη μείωση της κατανάλωσης συμβατικής ενέργειας για θέρμανση – ψύξη – κλιματισμό (ΘΨΚ), φωτισμό και παραγωγή ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ) με την ταυτόχρονη διασφάλιση συνθηκών άνεσης και ποιότητας εσωτερικού περιβάλλοντος των κτηρίων. Σε περίπτωση εργασιών ριζικής ανακαίνισης του κτηρίου (όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του Ν. 4122/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) αυτές θα πρέπει να αναβαθμίζουν το κτήριο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 παρ.5 ΚΕΝΑΚ 2017. Στο πλαίσιο της δράσης εντάσσονται παρεμβάσεις στο κτηριακό κέλυφος και σε συστήματα μέσω τουλάχιστον μεσαίας κλίμακας ανακαίνιση που οδηγούν στη μείωση

ενεργειακής κατανάλωσης του κτηρίου ή σε τουλάχιστον 30% μείωση των άμεσων και έμμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε σύγκριση με τις εκ των προτέρων εκπομπές, όπως ορίζεται στη Σύσταση (ΕΕ) 2019/786 της Επιτροπής.

- Χρηματοδοτούνται οι απαραίτητες μελέτες.

3. Προϋπολογισμός Προγράμματος

Το Πρόγραμμα θα επιχορηγήσει και θα ενισχύσει αντίστοιχα κτηριακές παρεμβάσεις συνολικού προϋπολογισμού ενενήντα εκατομμυρίων ευρώ (90.000.000,00 €).

Διάγραμμα 1 Κατηγορίες προϋπολογισμού

Οι δαπάνες των παρεμβάσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος, ή μέρος αυτών, δεν πρέπει να έχουν λάβει ενίσχυση από άλλο Ταμείο ή χρηματοδοτικό μέσο ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί διπλή χρηματοδότηση παρέμβασης, η συγκεκριμένη δαπάνη κρίνεται ως μη επιλέξιμη.

3.1 Δημόσια Κτήρια

Η συνολική δημόσια δαπάνη για τα δημόσια κτήρια ανέρχεται σε εβδομήντα εκατομμύρια ευρώ (70.000.000,00 €).

3.2 Ιδιωτικά Κτήρια

Η συνολική δημόσια δαπάνη για τα ιδιωτικά κτήρια ανέρχεται σε είκοσι εκατομμύρια ευρώ (20.000.000,00 €). Το ανώτατο όριο ποσού χρηματοδότησης για το Πρόγραμμα ανά αίτηση ανέρχεται σε ποσοστό 50% επί του προϋπολογισμού του έργου της αίτησης και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000,00 €).

3.2.1 Κάλυψη ιδίων κεφαλαίων

Σε περίπτωση που ο προϋπολογισμός των απαιτούμενων επεμβάσεων για την λειτουργική επανένταξη του κτηρίου υπερβαίνει το ανώτατο όριο ποσού χρηματοδότησης ανά αίτηση, οι Ωφελούμενοι αναλαμβάνουν την πληρωμή του υπολοίπου ποσού (ιδιωτική συμμετοχή) κατ' επιλογή:

- A.** με Ίδια Κεφάλαια
- B.** με δανειακή σύμβαση, είτε για το ποσό που θα επιλέξουν είτε για το ποσό που θα τους εγκριθεί από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, ή με συνδυασμό των παραπάνω.

Σημειώνεται, ότι σε περίπτωση συμπληρωματικών δαπανών του αναφερόμενου στην αίτηση προϋπολογισμού, θα υποβάλλεται έγγραφη δέσμευση εξασφάλισης κάλυψης της χρηματοδότησης για την υλοποίηση του έργου.

Τα ποσοστά ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών των επενδυτικών σχεδίων, έχουν ως ακολούθως:

Τύπος επιχείρησης \ Τύπος δαπάνης	Δαπάνες εξοικονόμησης ενέργειας (ΓΑΚ (ΕΕ) αριθ. 651/2014)	Υποστηρικτικές δαπάνες (De Minimis)
Μεσαίες	40%	4
Μικρές και πολύ Μικρές	50%	0 %

4. Επιλέξιμος προϋπολογισμός για δημόσια κτήρια

Κάθε σύμβαση αποτελεί ένα υποέργο. Δεν εντάσσονται στο Πρόγραμμα δράσεις / έργα που έχουν ήδη ενταχθεί για χρηματοδότηση σε άλλα προγράμματα. Επιπλέον, δεν εντάσσονται έργα που προορίζονται να ενταχθούν σε άλλα προγράμματα, με βάση τα εγκεκριμένα προγραμματικά κείμενα και τις εξειδικεύσεις τους. Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην με αρ. πρωτ. 114947/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β/01.12.2022) Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης & Επενδύσεων με θέμα «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» [ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20].

5. Επιλέξιμος προϋπολογισμός λοιπών δαπανών για ιδιωτικά κτήρια

5.1 Αμοιβές για την υποβολή αίτησης

Από το Πρόγραμμα επιχορηγείται η αμοιβή των Μηχανικών – Συμβούλων Έργου μόνο σε περίπτωση που επιλέγονται από το Μητρώο Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.). Η αμοιβή συμπεριλαμβάνεται στη συνολική επιχορήγηση που καταβάλλεται στον ωφελούμενο.

Το ποσό της επιχορήγησης της αμοιβής τους καθορίζεται σε επτακόσια πενήντα ευρώ (750,00 €) για την διεκπεραίωση της αίτησης του προγράμματος, ήτοι:

- τη σύνταξη τεχνικής έκθεσης/προϋπολογισμού του έργου και την υποβολή της αίτησης στο αρχικό στάδιο,
- την πιστοποίηση των εργασιών και τη σύνταξη οριστικής επιμέτρησης με την ολοκλήρωση των εργασιών και προκειμένου να καταβληθεί η επιχορήγηση στον ωφελούμενο μετά την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων σταδίων ελέγχου.

Οι ωφελούμενοι έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν μηχανικό, ο οποίος δεν συμπεριλαμβάνεται στο Μητρώο Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών του Τ.Ε.Ε., αλλά στην περίπτωση αυτή η

αμοιβή του δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη και ως εκ τούτου δεν καλύπτεται από το Πρόγραμμα αλλά καταβάλλεται εξ ολοκλήρου από τον ωφελούμενο.

5.2 Αμοιβές Ενεργειακού Ελεγκτή

Σε κάθε περίπτωση, η τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα υλοποίησης των παρεμβάσεων προκύπτει από Ενεργειακό Έλεγχο σύμφωνα με το ν. 4342/2015 (ΦΕΚ 143/Α/2015) «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 «Για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ», όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2013/12/ΕΕ του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2013 «Για την προσαρμογή της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση, λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας» και άλλες διατάξεις» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Ο έλεγχος διενεργείται από Ενεργειακό Ελεγκτή εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών. Επισημαίνεται ότι για τις περιπτώσεις των κτηρίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του απαιτείται η έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (Π.Ε.Α.) βάσει του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίων (Κ.Εν.Α.Κ.) που εκδίδεται από Ενεργειακό Επιθεωρητή, εγγεγραμμένο στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών.

Η δαπάνη για το κόστος των Ενεργειακών Ελέγχων, των Ενεργειακών Επιθεωρήσεων προς έκδοση Π.Ε.Α. για περιπτώσεις κτηρίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕνΑΚ, η δαπάνη του Ενεργειακού Συμβούλου, οι δαπάνες για την εφαρμογή και πιστοποίηση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, καθώς και το κόστος που απαιτείται για τη διενέργεια των δύο (2) ενεργειακών επιθεωρήσεων.

Η επιλέξιμη αμοιβή ενεργειακών επιθεωρήσεων για το ΠΕΑ Α' & Β' Κατηγορίας καθορίζεται σε εβδομήντα πέντε ευρώ (75,00 €) επαυξημένη κατά 2,5 €/τ.μ. ωφέλιμης επιφάνειας της ιδιοκτησίας, με μέγιστο επιλέξιμο ποσό ανεξαρτήτως επιφάνειας τα τετρακόσια ευρώ (400,00 €).

Το κόστος για την κατάρτιση της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτηρίου/Διηρημένης Ιδιοκτησίας, το οποίο καθορίζεται σε εκατόν πενήντα ευρώ (150,00 €) επαυξημένη κατά 3,00€/τ.μ. ωφέλιμης επιφάνειας της ιδιοκτησίας, με μέγιστο επιλέξιμο ποσό ανεξαρτήτως επιφάνειας τα πεντακόσια πενήντα ευρώ (550,00 €).

5.3 Γενικοί κανόνες επιλεξιμότητας λοιπών δαπανών

Οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών, παρακολούθησης και διαχείρισης της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες υπό τους ακόλουθους όρους:

- Να αφορούν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης.
- Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.

5.4 Έναρξη της επιλεξιμότητας των δαπανών

Οι ενισχύσεις της παρούσας δράσης θα διατεθούν στο πλαίσιο:

- του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).
- του Κανονισμού (ΕΕ) αρ.651/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 & 88 της συνθήκης (ΓΑΚ), και συγκεκριμένα με βάση το Άρθρο 40 (Επενδυτικές ενισχύσεις για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης) και το άρθρο 41 (Επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές εκ των οποίων οι Επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση το στοιχείο α' ή β' της παρ.6)

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (Γ.Α.Κ.), για τον προσδιορισμό των επενδυτικών ενισχύσεων για μέτρα ενεργειακής απόδοσης, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται ώστε να επιτευχθεί το υψηλότερο επίπεδο ενεργειακής απόδοσης. Ως εκ τούτου και σύμφωνα με τα άρθρα 40 & 41 του ΓΑΚ, πρέπει να προσδιοριστεί το κόστος μιας παρόμοιας επένδυσης που έχει ως αποτέλεσμα μικρότερη ενεργειακή απόδοση και που θα μπορούσε προφανώς να πραγματοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση.

Σύμφωνα με το Γενικό κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία - Κανονισμός 651/2014 όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς 2017/1084, 2020/972, 2021/452 και 2021/1237) (ΓΑΚ) α θα πρέπει να ελέγχονται οι γενικοί όροι εφαρμογής του ΓΑΚ (άρθρα 1-12) και στη συνέχεια οι ειδικότεροι όροι που αφορούν το άρθρο 38 αυτού. Στο Παράρτημα στον παρόντα Οδηγό αποτυπώνεται η σχετικά λίστα τεκμηρίωσης.

5.5 Γενικές επισημάνσεις

- Δεν θεωρείται επιλέξιμη για συγχρηματοδότηση, πρόταση, οι δαπάνες της οποίας πραγματοποιούνται πριν από τον χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών. Έναρξη εργασιών πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο της πρότασης.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια παραγωγικού εξοπλισμού.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.
- Τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις πρέπει να φέρουν πιστοποίηση των ενεργειακών χαρακτηριστικών τους.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός πρέπει να είναι σύγχρονος, καινούργιος κι αμεταχείριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης.
- Όλες οι δαπάνες θα εξετάζονται για την επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με την επιχείρηση κατά τη διαδικασία επαλήθευσης - πιστοποίησής τους με βάση τη συνάφειά τους με το Πρόγραμμα. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή/και σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης κατά την πιστοποίησή τους, θα γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.

Ως ημερομηνία **έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών** ορίζεται:

- 1) για τις δαπάνες οι οποίες υπάγονται στο Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό, η ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης στο Πρόγραμμα.
- 2) για τις δαπάνες οι οποίες υπάγονται στον Κανονισμό Deminimis, η ημερομηνία προδημοσίευσης του Προγράμματος.

Παράρτημα

Παράρτημα Ι - Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία (κανονισμός 651/2014 όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2017/1084) έγγραφο εργασίας Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος

Πρώτα θα πρέπει να ελέγχονται οι γενικοί όροι εφαρμογής του ΓΚΑΚ (12 όροι/άρθρα 1-12) ΚΑΙ στη συνέχεια οι όροι που αφορούν τις ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

Γενικοί όροι εφαρμογής.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός ορισμένων δραστηριοτήτων (παράγραφος 2) <u>Δεν</u> εφαρμόζεται: • σε καθεστώτα ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος (εξαιρουμένου του άρθρου 44) με μέσο ετήσιο προϋπολογισμό κρατικών ενισχύσεων που υπερβαίνει τα 150 εκατ. ευρώ, μετά την παρέλευση εξαμήνου από την έναρξη ισχύος τους (ο εν λόγω κανονισμός μπορεί να συνεχίσει να εφαρμόζεται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε οποιοδήποτε από αυτά τα καθεστώτα ενισχύσεων, αφού εξεταστεί το σχετικό σχέδιο αξιολόγησης, το οποίο κοινοποιείται από το κράτος μέλος στην Επιτροπή, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του καθεστώτος)· • σε οποιοσδήποτε μεταβολές των καθεστώτων που αναφέρονται ανωτέρω, πλην των τροποποιήσεων που δεν είναι ικανές να επηρεάσουν τη συμβατότητα του καθεστώτος ενισχύσεων βάσει του εν λόγω κανονισμού ή δεν είναι ικανές να επηρεάσουν σημαντικά το περιεχόμενο του εγκεκριμένου σχεδίου αξιολόγησης· • στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές· • στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων.	

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός ορισμένων τομέων (παράγραφος 3) - Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια* (όπως στον κανονισμό 1379/2013)· - Μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων* αν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις· ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς· - Ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων (απόφαση 2010/787 του Συμβουλίου)· <i>* Αν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται επίσης σε τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού, ο κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τομείς αυτούς, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στους εξαιρούμενους τομείς δεν επωφελούνται από τις ενισχύσεις</i>	
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των επιχειρήσεων τις οποίες αφορά ο κανόνας Deggendorf (παράγραφος 4) <u>Δεν</u> εφαρμόζεται στα καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων/ad hoc ενισχύσεων οι οποίες χορηγήθηκαν από το ίδιο κ-μ, υπέρ επιχείρησης κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη.	
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των προβληματικών επιχειρήσεων (παράγραφος 4) <u>Δεν</u> εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις	
Άρθρο 1 — Αποκλεισμός των μέτρων ενισχύσεων που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης (παράγραφος 5) <u>Δεν</u> εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και συνεπάγονται ιδίως: α) την υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να έχει, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση· β) την υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες· γ) τον περιορισμό της δυνατότητας των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.	

Άρθρο 4 — Όρια κοινοποίησης μεμονωμένων ενισχύσεων	
Δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που υπερβαίνουν: • για τις επενδυτικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, εξαιρουμένων των επενδυτικών ενισχύσεων για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων και των ενισχύσεων για το σκέλος του δικτύου διανομής της εγκατάστασης ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης: τα 15 εκατ. ευρώ ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο· • για τις επενδυτικές ενισχύσεις για έργα ενεργειακής απόδοσης: τα 10 εκατ. ευρώ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 39 παράγραφος 5· • για τις επενδυτικές ενισχύσεις για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων: τα 20 εκατ. ευρώ ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο· • για τις ενισχύσεις λειτουργίας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και για τις ενισχύσεις λειτουργίας για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε εγκαταστάσεις μικρής κλίμακας: τα 15 εκατ. ευρώ ανά επιχείρηση και ανά έργο. Όταν η ενίσχυση χορηγείται βάσει ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 42: τα 150 εκατ. ευρώ ετησίως, λαμβανομένου υπόψη του συνδυασμένου προϋπολογισμού όλων των καθεστώτων που εμπίπτουν στο άρθρο 42· • για τις επενδυτικές ενισχύσεις για το δίκτυο διανομής τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης: τα 20 εκατ. ευρώ ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο· • για τις επενδυτικές ενισχύσεις για ενεργειακές υποδομές: τα 50 εκατ. ευρώ ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο. Τα όρια δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης.	
Άρθρο 5 — Διαφάνεια των ενισχύσεων	
Εφαρμόζεται στις διαφανείς ενισχύσεις· ως τέτοιες λογίζονται: • οι επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις επιτοκίου • τα δάνεια (όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί βάσει του επιτοκίου αναφοράς που ίσχυε στην αγορά τη στιγμή της χορήγησης) • οι εγγυήσεις (όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται σε ανακοίνωση της Επιτροπής ή όταν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει γίνει δεκτό πριν από την εφαρμογή του μέτρου, με βάση την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις εγγυήσεις, και εφόσον η εγκεκριμένη μεθοδολογία υπολογισμού αναφέρει ρητά το είδος της εγγύησης και το είδος	

των υποκείμενων πράξεων στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΓΚΑΚ) • τα φορολογικά πλεονεκτήματα (όταν προβλέπεται ανώτατο όριο με το οποίο διασφαλίζεται ότι δεν γίνεται υπέρβαση του ορίου) • οι ενισχύσεις για έργα ενεργειακής απόδοσης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 39 • οι ενισχύσεις με τη μορφή πριμοδοτήσεων επιπλέον της τιμής της αγοράς, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 42 • οι επιστρεπτές προκαταβολές (εφόσον το συνολικό ονομαστικό ποσό της επιστρεπτέας προκαταβολής δεν υπερβαίνει τα ισχύοντα όρια βάσει του κανονισμού ή εφόσον, πριν από την εφαρμογή του μέτρου, η μεθοδολογία για τον υπολογισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης της επιστρεπτέας προκαταβολής έγινε δεκτή μετά την κοινοποίησή της στην Επιτροπή). ενισχύσεις υπό μορφή πώλησης ή μίσθωσης ενσώματων στοιχείων του ενεργητικού κάτω της τιμής της αγοράς εάν η αξία καθορίζεται είτε με αξιολόγηση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα πριν από τη συναλλαγή είτε με παραπομπή σε δημοσιοποιημένο, τακτικά επικαιροποιημένο και γενικά αποδεκτό δείκτη αναφοράς.	
---	--

Άρθρο 6 — Χαρακτήρας κινήτρου	
Οι ενισχύσεις μπορούν να τύχουν απαλλαγής μόνον εάν έχουν χαρακτήρα κινήτρου: • Ο δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης στο κράτος μέλος, πριν από την έναρξη του έργου ή των εργασιών, που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: – την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης – περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης – τον τόπο εκτέλεσης του έργου – κατάλογο των δαπανών του έργου – είδος ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή, εισφορά κεφαλαίου ή άλλο) και ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο • Ad hoc ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις: πέραν των ανωτέρω, το κράτος μέλος έχει ελέγξει, πριν χορηγήσει την ενίσχυση, ότι ο δικαιούχος προσκόμισε έγγραφα που αποδεικνύουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα: - ουσιώδης αύξηση του αντικειμένου του έργου/της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης ή - ουσιώδης αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το έργο/τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης ή - ουσιώδης αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του συγκεκριμένου έργου/δραστηριότητας. ☐Εξαιρέσεις	

• Φορολογικά πλεονεκτήματα εάν: - με το μέτρο παρέχεται δικαίωμα για ενισχύσεις βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και χωρίς περαιτέρω άσκηση διακριτικής ευχέρειας από την πλευρά του κράτους μέλους· και - το μέτρο εγκρίθηκε και τέθηκε σε ισχύ προτού αρχίσουν οι εργασίες για το ενισχυόμενο έργο ή δραστηριότητα, με εξαίρεση την περίπτωση διάδοχων φορολογικών καθεστώτων, εφόσον η δραστηριότητα είχε ήδη καλυφθεί από τα προηγούμενα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων. • Ενισχύσεις με τη μορφή μειώσεων περιβαλλοντικών φόρων δυνάμει της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 44 του ΓΚΑΚ.	
---	--

Άρθρο 7 — Επιλέξιμες δαπάνες	
Για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης • Αριθμητικά στοιχεία πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων· • εφόσον η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη εκτός από επιχορήγηση, το ποσό της ενίσχυσης είναι το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης· • οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε περισσότερες δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (ομοίως για τις επιλέξιμες δαπάνες και με τα επιτόκια που ισχύουν κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης)· • εάν οι ενισχύσεις χορηγούνται με τη μορφή επιστρεπτέων προκαταβολών οι οποίες, ελλείψει αποδεκτής μεθόδου για τον υπολογισμό του αντίστοιχου ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης, εκφράζονται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών και το μέτρο προβλέπει ότι σε περίπτωση επιτυχούς έκβασης του έργου, όπως προσδιορίζεται βάσει εύλογων και συνετών υποθέσεων, οι προκαταβολές θα επιστρέφονται με επιτόκιο τουλάχιστον ίσο προς το προεξοφλητικό επιτόκιο που ίσχυε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, η μέγιστη ένταση ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες. • Επιλέξιμες δαπάνες και τεκμηρίωση • Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα έγγραφα. • Το ποσό των επιλέξιμων δαπανών μπορεί να υπολογίζεται σύμφωνα με τις απλουστευμένες επιλογές κόστους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1), υπό την προϋπόθεση ότι η πράξη χρηματοδοτείται τουλάχιστον εν μέρει μέσω ταμείου της Ένωσης που επιτρέπει τη χρήση αυτών των απλουστευμένων επιλογών κόστους και ότι η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τη σχετική διάταξη εξαίρεσης.	

Άρθρο 8 — Σώρευση	
• Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης (παράγραφος 1)· • εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας (παράγραφος 2)· • οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορίσιμες δαπάνες (παράγραφος 3 στοιχείο α))· • δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή (παράγραφος 3 στοιχείο β))· • οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΚΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του ΓΚΑΚ (παράγραφος 5).	
Άρθρο 9 — Δημοσίευση και πληροφορίες	
• Δημοσιεύονται σε εμπεριστατωμένο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τα εξής (παράγραφος 1): α) οι συνοπτικές πληροφορίες (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση σε αυτές· β) το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης (βλ. άρθρο 11) ή σύνδεσμος που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο· γ) οι πληροφορίες για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 500 000 ευρώ (βλ. παράρτημα ΙΙΙ). Όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται για έργα ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο αναρτώνται στον δικτυακό τόπο του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα της η αρμόδια διαχειριστική αρχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Εναλλακτικά, τα συμμετέχοντα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίσουν ότι καθένα από αυτά θα παρέχει τις πληροφορίες που αφορούν τα μέτρα ενίσχυσης εντός της επικράτειάς του	

στον αντίστοιχο δικτυακό τόπο. • Για τα καθεστώτα υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων και για τα καθεστώτα που υπάγονται στα άρθρα 16 και 21 (εξαιρουμένων των ΜΜΕ που δεν έχουν πραγματοποιήσει καμία εμπορική πώληση σε οποιαδήποτε αγορά), οι όροι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι πληρούνται, εάν τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τις απαιτούμενες πληροφορίες για τα ποσά των μεμονωμένων ενισχύσεων στις εξής κλίμακες (σε εκατ. ευρώ) (παράγραφος 2): - 0,5-1· - 1-2· - 2-5· - 5-10· - 10-30· και - 30 και άνω. • Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) οργανώνονται και είναι προσβάσιμες με τυποποιημένο τρόπο (βλ. παράρτημα ΙΙΙ) και επιτρέπουν λειτουργίες αποτελεσματικής αναζήτησης και λήψης αρχείων. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δημοσιεύονται εντός 6 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ή, για τις ενισχύσεις με τη μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, εντός 1 έτους από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής φορολογικής δήλωσης και παραμένουν διαθέσιμες για τουλάχιστον 10 έτη από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (παράγραφος 4). • Τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου το αργότερο εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού (δηλ. 1/7/2016) (παράγραφος 6).	
Άρθρο 11-Υποβολή εκθέσεων	
Αποστολή περιληπτικής πληροφόρησης στην Επιτροπή σύμφωνα με το τυποποιημένο μορφότυπο που ορίζεται στο παράρτημα ΙΙ, καθώς και σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των τροποποιήσεών του, εντός 20 εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του μέτρου.	

Β. Ειδικοί όροι όσον αφορά τις ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος

ΆΡΘΡΟ 36 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ Η ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΛΛΕΙΨΕΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1) • Η επένδυση πρέπει να πληροί μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις (παράγραφος 2): α) ο δικαιούχος αυξάνει το επίπεδο της περιβαλλοντικής προστασίας ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων του υπερβαίνοντας τα ενωσιακά πρότυπα, ανεξαρτήτως της ύπαρξης αυστηρότερων υποχρεωτικών εθνικών προτύπων· β) ο δικαιούχος αυξάνει το επίπεδο της περιβαλλοντικής προστασίας ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων του ελλείψει ενωσιακών προτύπων. • Δεν χορηγούνται ενισχύσεις όταν οι επενδύσεις πραγματοποιούνται με σκοπό να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση των επιχειρήσεων με ενωσιακά πρότυπα που έχουν ήδη εκδοθεί, αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ (παράγραφος 3) με εξαίρεση ενισχύσεις (παράγραφος 4): α) για την αγορά καινούριων οχημάτων για οδικές, σιδηροδρομικές, εσωτερικές πλωτές και θαλάσσιες μεταφορές που ανταποκρίνονται σε εκδοθέντα ενωσιακά πρότυπα· η αγορά πραγματοποιείται πριν τεθούν σε ισχύ τα εν λόγω πρότυπα και, αφού καταστούν υποχρεωτικά, δεν ισχύουν για ήδη αγορασθέντα οχήματα πριν από την ημερομηνία εκείνη· β) για τις εργασίες εκσυγχρονισμού υφιστάμενων μεταφορικών οχημάτων για οδικές, σιδηροδρομικές, εσωτερικές πλωτές και θαλάσσιες μεταφορές· τα ενωσιακά πρότυπα δεν έχουν τεθεί ακόμα σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης χρήσης των εν λόγω οχημάτων και τα εν λόγω ενωσιακά πρότυπα, αφού καταστούν υποχρεωτικά, δεν ισχύουν αναδρομικά για τα οχήματα αυτά. • Επιλέξιμες δαπάνες: οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για την υπέρβαση των εφαρμοστέων ενωσιακών προτύπων ή για την αύξηση του επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος ελλείψει ενωσιακών προτύπων. Οι δαπάνες αυτές καθορίζονται ως εξής (παράγραφος 5):	

α) όταν το κόστος της επένδυσης για την προστασία του περιβάλλοντος μπορεί να προσδιοριστεί στο συνολικό επενδυτικό κόστος ως χωριστή επένδυση, αυτό το κόστος που σχετίζεται με την προστασία του περιβάλλοντος συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες· β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, το κόστος της επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος προσδιορίζεται με βάση παρόμοια, λιγότερη φιλική προς το περιβάλλον επένδυση που θα μπορούσε προφανώς να πραγματοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση. Η διαφορά μεταξύ του κόστους των δύο επενδύσεων προσδιορίζει το κόστος που συνδέεται με την προστασία του περιβάλλοντος και συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες. Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος δεν είναι επιλέξιμες. • Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 40% των επιλέξιμων δαπανών (παράγραφος 6). • Πριμοδοτήσεις: – Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις (παράγραφος 7). Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ (παράγραφος 8).	
--	--

ΆΡΘΡΟ 37 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΡΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΕΝΩΣΙΑΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
--	---

• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1) • Τα ενωσιακά πρότυπα πρέπει να έχουν εγκριθεί, η δε επένδυση υλοποιείται και ολοκληρώνεται τουλάχιστον ένα έτος πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του σχετικού προτύπου (παράγραφος 2). • Επιλέξιμες δαπάνες: οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για την υπέρβαση των εφαρμοστέων ενωσιακών προτύπων. Οι δαπάνες αυτές καθορίζονται ως εξής (παράγραφος 3):	
α) όταν το κόστος της επένδυσης για την προστασία του περιβάλλοντος μπορεί να προσδιοριστεί στο συνολικό επενδυτικό κόστος ως χωριστή επένδυση, αυτό το κόστος που σχετίζεται με την προστασία του περιβάλλοντος συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες· β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, το κόστος της επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος προσδιορίζεται με βάση παρόμοια, λιγότερη φιλική προς το περιβάλλον επένδυση που θα μπορούσε προφανώς να πραγματοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση. Η διαφορά μεταξύ του κόστους των δύο επενδύσεων προσδιορίζει το κόστος που συνδέεται με την προστασία του περιβάλλοντος και συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες. Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος δεν είναι επιλέξιμες. • Η ένταση ενίσχυσης δεν υπερβαίνει (παράγραφος 4): α) το 20% των επιλέξιμων δαπανών για τις μικρές επιχειρήσεις, το 15% των επιλέξιμων δαπανών για τις μεσαίες επιχειρήσεις και το 10% των επιλέξιμων δαπανών για τις μεγάλες επιχειρήσεις, εάν η υλοποίηση και η ολοκλήρωση της επένδυσης πραγματοποιηθούν πάνω από τρία έτη πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νέου ενωσιακού προτύπου· β) το 15% των επιλέξιμων δαπανών για τις μικρές επιχειρήσεις, το 10% των επιλέξιμων δαπανών για τις μεσαίες επιχειρήσεις και το 5% των επιλέξιμων δαπανών για τις μεγάλες επιχειρήσεις, εάν η υλοποίηση και η ολοκλήρωση της επένδυσης πραγματοποιηθούν από ένα έως τρία έτη πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νέου ενωσιακού προτύπου. • Πριμοδοτήσεις: Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ (παράγραφος 5).	

ΆΡΘΡΟ 38 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΤΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1) • Δεν χορηγούνται ενισχύσεις βάσει του παρόντος άρθρου όταν οι βελτιώσεις πραγματοποιούνται με σκοπό να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση των επιχειρήσεων με ενωσιακά πρότυπα που έχουν ήδη εγκριθεί, έστω και αν δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ (παράγραφος 2). • Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που απαιτούνται ώστε να επιτευχθεί το υψηλότερο επίπεδο ενεργειακής απόδοσης. Οι δαπάνες αυτές καθορίζονται ως εξής (παράγραφος 3): α) όταν το κόστος της επένδυσης στην ενεργειακή απόδοση μπορεί να προσδιοριστεί στο συνολικό επενδυτικό κόστος ως χωριστή επένδυση, αυτό το κόστος που σχετίζεται με την ενεργειακή απόδοση συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες· β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, το κόστος της επένδυσης στην ενεργειακή απόδοση προσδιορίζεται σε σχέση με παρόμοια επένδυση που έχει ως αποτέλεσμα μικρότερη ενεργειακή απόδοση και που θα μπορούσε προφανώς να πραγματοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση. Η διαφορά μεταξύ του κόστους των δύο επενδύσεων προσδιορίζει το κόστος που συνδέεται με την ενεργειακή απόδοση και συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες. • Οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου ενεργειακής απόδοσης δεν είναι επιλέξιμες. • Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 30% των επιλέξιμων δαπανών (παράγραφος 4). • Πριμοδοτήσεις: – Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες επιχειρήσεις (παράγραφος 5). – Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ (παράγραφος 6).	

ΆΡΘΡΟ 39 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΣΕ ΚΤΙΡΙΑ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1) • Επιλέξιμα για ενίσχυση είναι έργα ενεργειακής απόδοσης που αφορούν κτίρια (παράγραφος 2). • Επιλέξιμες δαπάνες: οι συνολικές δαπάνες του έργου ενεργειακής απόδοσης (παράγραφος 3). • Μορφές ενισχύσεων προς ένα ταμείο ενεργειακής απόδοσης: χορηγία, ίδια κεφάλαια, εγγύηση ή δάνειο προς ένα ταμείο ενεργειακής απόδοσης ή άλλον ενδιαμέσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό· μετακυλιέται πλήρως στους τελικούς δικαιούχους που είναι οι ιδιοκτήτες ή ενοικιαστές των κτιρίων (παράγραφος 4). • Μορφές ενισχύσεων σε τελικά έργα: Η ενίσχυση που χορηγείται από το ταμείο ενεργειακής απόδοσης ή άλλον ενδιαμέσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό στα επιλέξιμα έργα μπορεί να λάβει τη μορφή δανείων ή εγγυήσεων. Η ονομαστική αξία του δανείου ή του εγγυημένου ποσού δεν υπερβαίνει το ποσό των 10 εκατ. ευρώ ανά έργο σε επίπεδο τελικών δικαιούχων. Η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80% του υποκείμενου δανείου (παράγραφος 5).	
• Η αποπληρωμή από τους ιδιοκτήτες των κτιρίων στο ταμείο ενεργειακής απόδοσης ή σε άλλον ενδιαμέσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό δεν αφορά ποσό μικρότερο από την ονομαστική αξία του δανείου (παράγραφος 6). • Οι ενισχύσεις ενεργειακής απόδοσης δημιουργούν μόχλευση επιπρόσθετων επενδύσεων από ιδιώτες επενδυτές ύψους τουλάχιστον 30% της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται σε έργο ενεργειακής απόδοσης. Όταν οι ενισχύσεις παρέχονται από ταμείο ενεργειακής απόδοσης, η μόχλευση των ιδιωτικών επενδύσεων μπορεί να επιτευχθεί στο επίπεδο του ταμείου ενεργειακής απόδοσης και/ή στο επίπεδο των έργων ενεργειακής απόδοσης, ούτως ώστε να επιτευχθεί συνολικό ποσό ίσο τουλάχιστον με το 30% της συνολικής χρηματοδότησης που παρέχεται σε ένα έργο ενεργειακής απόδοσης (παράγραφος 7). • Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να δημιουργούν ταμεία ενεργειακής απόδοσης και/ή να καταφεύγουν σε ενδιαμέσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς κατά την παροχή ενισχύσεων ενεργειακής απόδοσης.	

Προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται (παράγραφος 8):

- α) οι διαχειριστές επιλέγονται** με ανοικτή, διαφανή και άνευ διακρίσεων διαδικασία υποβολής προσφορών, σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο. Δεν πρέπει να υπάρχουν διακρίσεις με βάση τον τόπο εγκατάστασης ή σύστασής τους σε οποιοδήποτε κράτος μέλος. Οι διαχειριστές μπορούν να υποχρεωθούν να πληρούν προκαθορισμένα κριτήρια που δικαιολογούνται αντικειμενικά λόγω του χαρακτήρα των επενδύσεων·
- β) οι ανεξάρτητοι ιδιώτες επενδυτές επιλέγονται** μέσω ανοικτής, διαφανούς και άνευ διακρίσεων διαδικασίας υποβολής προσφορών, σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, με στόχο τον καθορισμό κατάλληλων ρυθμίσεων επιμερισμού του κινδύνου και της ανταμοιβής, βάσει των οποίων, για επενδύσεις εκτός των εγγυήσεων, προκρίνεται ο ασύμμετρος επιμερισμός των κερδών έναντι της προστασίας από κινδύνους ζημιών. Εάν οι ιδιώτες επενδυτές δεν έχουν επιλεγεί με τέτοια διαδικασία, το εύλογο ποσοστό απόδοσης για τους ιδιώτες επενδυτές προσδιορίζεται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα που επιλέγεται με ανοικτή, διαφανή και άνευ διακρίσεων διαδικασία·
- γ) ασύμμετρος επιμερισμός των ζημιών** μεταξύ των επενδυτών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα: η πρώτη ζημία που αναλαμβάνει ο επενδυτής του δημόσιου τομέα περιορίζεται στο 25% κατ' ανώτατο όριο της συνολικής επένδυσης·
- δ) εγγυήσεις:** το **ποσοστό εγγύησης περιορίζεται** στο 80% και οι συνολικές ζημίες που αναλαμβάνει το κράτος μέλος περιορίζονται στο 25% κατ' ανώτατο όριο του υποκείμενου εγγυημένου χαρτοφυλακίου. Μόνον οι εγγυήσεις που καλύπτουν τις αναμενόμενες ζημίες του υποκείμενου

εγγυημένου χαρτοφυλακίου μπορούν να παρέχονται δωρεάν. Όταν μια εγγύηση περιλαμβάνει επίσης την κάλυψη μη αναμενόμενων ζημιών, ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός καταβάλλει, επί του μέρους της εγγύησης που καλύπτει τις ζημιές αυτές, προμήθεια εγγύησης σύμφωνη με την αγορά· ε) οι επενδυτές επιτρέπεται να εκπροσωπούνται στα όργανα διακυβέρνησης του ταμείου ενεργειακής απόδοσης ή του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού οργανισμού· στ) το ταμείο ενεργειακής απόδοσης ή ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός συγκροτείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και το κράτος μέλος προβλέπει διαδικασία δέουσας επιμέλειας, ώστε να διασφαλιστεί εμπορικά υγιής επενδυτική στρατηγική για τους σκοπούς της εφαρμογής του μέτρου ενίσχυσης ενεργειακής απόδοσης. • Η διαχείριση των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων ενεργειακής απόδοσης, ασκείται με γνώμονα την εμπορική προοπτική και διασφαλίζει τη λήψη αποφάσεων χρηματοδότησης με κίνητρο την επίτευξη κέρδους, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός και, ενδεχομένως, οι διαχειριστές του ταμείου ενεργειακής απόδοσης πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις (παράγραφος 9): α) είναι υποχρεωμένοι, βάσει νόμου ή σύμβασης, να ενεργούν με την επιμέλεια του επαγγελματία διαχειριστή και με καλή πίστη, καθώς και να αποφεύγουν τις συγκρούσεις συμφερόντων· εφαρμόζονται βέλτιστες πρακτικές και κανονιστική εποπτεία· β) η αμοιβή τους είναι σύμφωνη με τις πρακτικές της αγοράς. Η απαίτηση αυτή πληρούται εφόσον οι διαχειριστές επιλέγονται μέσω ανοικτής, διαφανούς και άνευ διακρίσεων διαδικασίας υποβολής προσφορών· αντικειμενικά κριτήρια που συνδέονται με την πείρα, την εμπειρογνωσία και την επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα· γ) αμείβονται σε συνάρτηση με τις επιδόσεις τους ή αναλαμβάνουν μέρος των	
---	--

επενδυτικών κινδύνων συμμετέχοντας στην επένδυση με ίδιους πόρους, ώστε τα συμφέροντά τους να εναρμονίζονται ανά πάσα στιγμή με τα συμφέροντα του δημόσιου επενδυτή· δ) παρουσιάζουν επενδυτική στρατηγική, κριτήρια και προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα των επενδύσεων σε έργα ενεργειακής απόδοσης, καθορίζοντας εκ των προτέρων τη χρηματοοικονομική βιωσιμότητα, καθώς και τις προβλεπόμενες επιπτώσεις στην ενεργειακή απόδοση· ε) υπάρχει σαφής και ρεαλιστική στρατηγική εξόδου για τα δημόσια κεφάλαια που επενδύονται στο ταμείο ενεργειακής απόδοσης ή χορηγούνται στον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό, χάρη στην οποία η αγορά μπορεί να χρηματοδοτεί έργα ενεργειακής απόδοσης όταν είναι έτοιμη	
---	--

να το πράξει. Οι βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης, οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση του δικαιούχου με ενωσιακά πρότυπα που έχουν ήδη θεσπιστεί, δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης βάσει του παρόντος άρθρου (παράγραφος 10).	
ΆΡΘΡΟ 40 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΥΨΗΛΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
- Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1) - Οι επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται μόνο σε πρόσφατα εγκατεστημένη ή ανακαινισμένη δυναμικότητα παραγωγής (παράγραφος 2). - Η νέα μονάδα συμπαραγωγής εξασφαλίζει συνολική εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σε σύγκριση με τη χωριστή παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού (οδηγία 2012/27/ΕΕ). Η αναβάθμιση υπάρχουσας μονάδας συμπαραγωγής ή η μετατροπή υπάρχουσας μονάδας παραγωγής ενέργειας σε μονάδα συμπαραγωγής έχει ως αποτέλεσμα την εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σε σύγκριση με την αρχική κατάσταση (παράγραφος 3). Επιλέξιμες δαπάνες: οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες σε εξοπλισμό που χρειάζεται η εγκατάσταση για να λειτουργήσει ως εγκατάσταση συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, σε σύγκριση με συμβατικές εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης της ίδιας δυναμικότητας, ή οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες για την αναβάθμιση της απόδοσης, εάν η υπάρχουσα εγκατάσταση έχει ήδη επιτύχει το όριο υψηλής απόδοσης (παράγραφος 4). Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 45% των επιλέξιμων δαπανών. Μπορεί να αυξηθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μικρές επιχειρήσεις, και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, στην περίπτωση ενισχύσεων που χορηγούνται σε μεσαίες	

επιχειρήσεις (παράγραφος 5). • Πριμοδότηση: Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ (παράγραφος 6).	
ΆΡΘΡΟ 41	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ	

- Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1)
- Ενισχύσεις για την παραγωγή βιοκαυσίμων: απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης μόνον στο μέτρο που οι ενισχυόμενες επενδύσεις χρησιμοποιούνται για την παραγωγή **βιώσιμων βιοκαυσίμων που δεν είναι βιοκαύσιμα βασιζόμενα σε εδώδιμα φυτά**. Ωστόσο, οι επενδυτικές ενισχύσεις για τη μετατροπή υφισταμένων μονάδων παραγωγής βιοκαυσίμων βασιζόμενων σε εδώδιμα φυτά σε μονάδες παραγωγής προηγμένων βιοκαυσίμων απαλλάσσονται, υπό την προϋπόθεση ότι η παραγωγή που βασίζεται σε εδώδιμα φυτά θα μειωθεί κατ' αντιστοιχία προς τη νέα δυναμικότητα (παράγραφος 2).
- **Δεν** χορηγούνται ενισχύσεις για βιοκαύσιμα που υπόκεινται σε **υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης** (παράγραφος 3).
- Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για **υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις** που δεν συμμορφώνονται με την οδηγία 2000/60/EK (παράγραφος 4).
- Οι ενισχύσεις χορηγούνται **μόνο σε νέες εγκαταστάσεις**. Καμία ενίσχυση δεν χορηγείται ούτε καταβάλλεται μετά την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης και η ενίσχυση είναι ανεξάρτητη από την παραγωγή (παράγραφος 5).
- **Επιλέξιμες δαπάνες**: οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι δαπάνες αυτές καθορίζονται ως εξής (παράγραφος 6):
 - α) όταν το κόστος της επένδυσης για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να προσδιοριστεί στο συνολικό επενδυτικό κόστος ως χωριστή επένδυση (π.χ. ως εύκολα προσδιορίσιμο πρόσθετο κατασκευαστικό στοιχείο σε προϋφιστάμενη εγκατάσταση), αυτό το κόστος που σχετίζεται με την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες·
 - β) όταν το κόστος της επένδυσης για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να προσδιοριστεί με βάση παρόμοια, λιγότερο φιλική προς το

περιβάλλον επένδυση, που θα μπορούσε προφανώς να πραγματοποιηθεί χωρίς την ενίσχυση, η διαφορά αυτή μεταξύ του κόστους των δύο επενδύσεων προσδιορίζει το κόστος που συνδέεται με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες· γ) για ορισμένες μικρές εγκαταστάσεις όπου δεν μπορεί να καθοριστεί λιγότερο φιλική προς το	
---	--

περιβάλλον επένδυση, δεδομένου ότι δεν υπάρχουν μονάδες παραγωγής περιορισμένου μεγέθους, το συνολικό κόστος της επένδυσης για την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος συνιστά τις επιλέξιμες δαπάνες. Δεν είναι επιλέξιμες: οι δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος. • Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει (παράγραφος 7): α) το 45% των επιλέξιμων δαπανών (με βάση την παράγραφο 6 στοιχείο α) ή (β))· β) το 30% των επιλέξιμων δαπανών (με βάση την παράγραφο 6 στοιχείο γ)). • Πριμοδότηση: – Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις (παράγραφος 8). – Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ (παράγραφος 9). • Ενισχύσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών βάσει σαφών, διαφανών και αμερόληπτων κριτηρίων: η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να ανέλθει στο 100% των επιλέξιμων δαπανών. Η διαδικασία υποβολής προσφορών δεν εισάγει διακρίσεις και προβλέπει τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων. Ο προϋπολογισμός που συνδέεται με τη διαδικασία υποβολής προσφορών αποτελεί δεσμευτικό περιορισμό (δεν μπορούν να λάβουν ενίσχυση όλοι οι συμμετέχοντες και η ενίσχυση χορηγείται βάσει της αρχικής προσφοράς του συμμετέχοντος, αποκλείοντας επομένως μεταγενέστερες διαπραγματεύσεις) (παράγραφος 10).	
--	--

ΡΘΡΟ 42 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1) • Οι ενισχύσεις χορηγούνται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών βάσει σαφών, διαφανών και αμερόληπτων κριτηρίων, η οποία είναι ανοικτή σε όλους τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές άνευ διακρίσεων (παράγραφος 2).	

• Η διαδικασία υποβολής προσφορών μπορεί να περιοριστεί σε συγκεκριμένες τεχνολογίες, όταν μια διαδικασία ανοικτή σε όλους τους παραγωγούς θα οδηγούσε σε κατώτερο του βέλτιστου αποτέλεσμα το οποίο δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί κατά τον σχεδιασμό της διαδικασίας λαμβάνοντας υπόψη ιδίως (παράγραφος 3): i. το μακροπρόθεσμο δυναμικό δεδομένης νέας και καινοτόμου τεχνολογίας· ή ii. την ανάγκη επίτευξης διαφοροποίησης· ή iii. τους περιορισμούς του δικτύου και τη σταθερότητα του δικτύου μεταφοράς· ή iv. το κόστος (ολοκλήρωσης) του συστήματος· ή v. την ανάγκη αποφυγής στρεβλώσεων στις αγορές πρώτων υλών από τη στήριξη της βιομάζας. Τα κράτη μέλη διενεργούν λεπτομερή εκτίμηση της δυνατότητας εφαρμογής των εν λόγω προϋποθέσεων και την υποβάλλουν στην Επιτροπή (άρθρο 11 στοιχείο α)). • Χορηγούνται ενισχύσεις σε νέες και καινοτόμες τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών ανοικτή σε τουλάχιστον μία τέτοια τεχνολογία βάσει σαφών, διαφανών και αμερόληπτων κριτηρίων. Οι ενισχύσεις δεν χορηγούνται για ποσοστό άνω του 5% της σχεδιαζόμενης νέας δυναμικότητας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ανά έτος συνολικά (παράγραφος 4). • Οι ενισχύσεις χορηγούνται ως πριμοδότηση επιπλέον της τιμής της αγοράς βάσει της οποίας οι παραγωγοί πωλούν την ηλεκτρική ενέργεια απευθείας στην αγορά (παράγραφος 5). • Οι δικαιούχοι υπόκεινται σε συνήθειες υποχρεώσεις εξισορρόπησης. Οι δικαιούχοι μπορούν να αναθέτουν τις υποχρεώσεις εξισορρόπησης σε άλλες επιχειρήσεις για λογαριασμό τους, όπως για παράδειγμα σε φορείς συγκέντρωσης (παράγραφος 6). • Δεν χορηγούνται ενισχύσεις όταν οι τιμές είναι αρνητικές (παράγραφος 7). • Μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις χωρίς την ανταγωνιστική διαδικασία	
---	--

υποβολής προσφορών που περιγράφεται στην παράγραφο 2 σε εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής μικρότερη του 1 MW για όλες τις ανανεώσιμες πηγές εκτός της αιολικής ενέργειας, σε εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής μικρότερη των 6 MW ή σε εγκαταστάσεις με λιγότερες των 6 μονάδων ηλεκτροπαραγωγής. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 9, όταν χορηγούνται ενισχύσεις χωρίς ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, τηρούνται οι όροι των παραγράφων 5, 6 και 7. Επιπλέον, όταν χορηγούνται ενισχύσεις χωρίς ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, εφαρμόζονται οι όροι του άρθρου 43 παράγραφοι 5, 6 και 7 (παράγραφος 8).

• Οι όροι των παραγράφων 5, 6 και 7 δεν εφαρμόζονται στις ενισχύσεις λειτουργίας που χορηγούνται σε εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής μικρότερη των 500 kW (όλες οι ανανεώσιμες πηγές εκτός της αιολικής ενέργειας, σε εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής μικρότερη των 3 MW ή σε εγκαταστάσεις με λιγότερες των 3 μονάδων ηλεκτροπαραγωγής) (παράγραφος 9). • Υπολογισμός των μέγιστων δυναμιכוτήτων που αναφέρονται στις παραγράφους 8 και 9: οι εγκαταστάσεις με κοινό σημείο σύνδεσης με το δίκτυο ηλεκτροδότησης θεωρούνται μία εγκατάσταση (παράγραφος 10). • Οι ενισχύσεις χορηγούνται μόνον έως την πλήρη απόσβεση των εγκαταστάσεων (γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές). Κάθε επενδυτική ενίσχυση που έχει ήδη ληφθεί πρέπει να αφαιρείται από τις ενισχύσεις λειτουργίας (παράγραφος 11).	
ΆΡΘΡΟ 43 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΣΕ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΜΙΚΡΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)

• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1) • Ενισχύσεις μόνο σε εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη δυναμικότητα μικρότερη των 500 kW για όλες τις ανανεώσιμες πηγές εκτός της αιολικής ενέργειας (ενισχύσεις σε εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη δυναμικότητα μικρότερη των 3 MW ή εγκαταστάσεις με λιγότερες των 3 μονάδων ηλεκτροπαραγωγής) και των βιοκαυσίμων (ενισχύσεις σε εγκαταστάσεις με εγκατεστημένη δυναμικότητα κάτω των 50 000 τόνων ετησίως). Υπολογισμός των μέγιστων δυναμικοτήτων: οι μικρής κλίμακας εγκαταστάσεις με κοινό σημείο σύνδεσης με το δίκτυο ηλεκτροδότησης θεωρούνται μία εγκατάσταση (παράγραφος 2). • Ενισχύσεις χορηγούνται μόνο σε εγκαταστάσεις που παράγουν βιώσιμα βιοκαύσιμα που δεν είναι βιοκαύσιμα βασιζόμενα σε εδώδιμα φυτά. Ωστόσο, οι ενισχύσεις λειτουργίας σε μονάδες που παράγουν βιοκαύσιμα που βασίζονται σε εδώδιμα φυτά, οι οποίες άρχισαν να λειτουργούν πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2013 και δεν έχουν ακόμη αποσβεσθεί πλήρως, απαλλάσσονται βάσει του παρόντος άρθρου, σε κάθε όμως περίπτωση το πολύ έως το 2020 (παράγραφος 3). • Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για βιοκαύσιμα που υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης (παράγραφος 4).	
---	--

• Οι ενισχύσεις ανά μονάδα ενέργειας δεν υπερβαίνουν τη διαφορά μεταξύ του συνολικού σταθμισμένου κόστους ηλεκτροπαραγωγής από τη συγκεκριμένη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας και της αγοραίας τιμής της εν λόγω μορφής ενέργειας. Το σταθμισμένο κόστος επικαιροποιείται τακτικά και τουλάχιστον ανά έτος (παράγραφος 5). • Το μέγιστο ποσοστό απόδοσης που χρησιμοποιείται στον υπολογισμό του σταθμισμένου κόστους δεν υπερβαίνει το σχετικό διατραπεζικό επιτόκιο ανταλλαγής συν 100 μονάδες βάσης. Το σχετικό διατραπεζικό επιτόκιο ανταλλαγής είναι το διατραπεζικό επιτόκιο ανταλλαγής του νομίσματος στο οποίο χορηγείται η ενίσχυση για διάρκεια που αντιστοιχεί στην περίοδο απόσβεσης των ενισχυόμενων εγκαταστάσεων (παράγραφος 6). • Οι ενισχύσεις χορηγούνται μόνον έως την πλήρη απόσβεση των εγκαταστάσεων (γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές). Κάθε επενδυτική ενίσχυση που χορηγείται σε εγκατάσταση αφαιρείται από τις ενισχύσεις λειτουργίας (παράγραφος 7).	
ΆΡΘΡΟ 44 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΥΠΟ ΜΟΡΦΗ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΦΟΡΩΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2003/96/ΕΚ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1) • Οι δικαιούχοι της μείωσης φόρου επιλέγονται βάσει διαφανών και αντικειμενικών κριτηρίων και καταβάλλουν τουλάχιστον το αντίστοιχο ελάχιστο επίπεδο φορολογίας που καθορίζεται από την οδηγία 2003/96/ΕΚ (παράγραφος 2). • Μορφή των ενισχύσεων: Τα καθεστώτα ενισχύσεων με τη μορφή φορολογικών μειώσεων βασίζονται στη μείωση του εφαρμοστέου συντελεστή περιβαλλοντικού φόρου ή στην καταβολή ενός σταθερού ποσού αντιστάθμισης ή σε συνδυασμό αυτών των μηχανισμών (παράγραφος 3).	

• Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για βιοκαύσιμα που υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης (παράγραφος 4).	
ΆΡΘΡΟ 45 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΟΛΥΣΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1)	

• Η επένδυση οδηγεί στην αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημίας, συμπεριλαμβανομένης ζημίας στην ποιότητα του εδάφους ή των επιφανειακών ή υπόγειων υδάτων (παράγραφος 2). • Η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»: Όταν διαπιστώνεται η ταυτότητα του φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι υπεύθυνο για την περιβαλλοντική ζημία, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο σε κάθε κράτος μέλος, με την επιφύλαξη των ενωσιακών κανόνων στον τομέα αυτό, το εν λόγω πρόσωπο οφείλει να αναλάβει το κόστος της αποκατάστασης σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και δεν χορηγείται κρατική ενίσχυση. Όταν η ταυτότητα του υπεύθυνου σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο δεν έχει διαπιστωθεί ή όταν αυτός δεν μπορεί να εξαναγκαστεί να επιβαρυνθεί με το σχετικό κόστος, το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την αποκατάσταση ή την απορρύπανση μπορεί να λάβει κρατική ενίσχυση (παράγραφος 3). • Επιλέξιμες δαπάνες: οι δαπάνες που απαιτούνται για τις εργασίες αποκατάστασης, μειωμένες κατά την αύξηση της αξίας του γηπέδου. Στην περίπτωση της αποκατάστασης μολυσμένων χώρων, όλες οι δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται μια επιχείρηση κατά την αποκατάσταση του χώρου της μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες επενδύσεις, ανεξαρτήτως του εάν είναι ή όχι δυνατή η εγγραφή των εν λόγω δαπανών στον ισολογισμό της ως πάγιων στοιχείων ενεργητικού (παράγραφος 4). • Οι αποτιμήσεις της αύξησης της αξίας του γηπέδου λόγω της αποκατάστασης διενεργούνται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα (παράγραφος 5). • Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 100% των επιλέξιμων δαπανών (παράγραφος 6).	
--	--

ΆΡΘΡΟ 46 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΛΕΘΕΡΜΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΨΥΞΗΣ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
--	---

• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1) • Επιλέξιμες δαπάνες για τη μονάδα παραγωγής: οι πρόσθετες δαπάνες που απαιτούνται για την κατασκευή, την επέκταση και την ανακαίνιση μιας ή περισσότερων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής, ώστε να μπορέσουν να αποτελέσουν αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, σε σύγκριση με μια συμβατική μονάδα παραγωγής. Η επένδυση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του συστήματος ενεργειακά αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης (παράγραφος 2). • Η ένταση της ενίσχυσης για τη μονάδα παραγωγής δεν υπερβαίνει το 45% των επιλέξιμων δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις	
--	--

ΑΡΘΡΟ 47 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΒΑΝΤΩΝ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
---	--

• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1) • Επιλέξιμες επενδύσεις: • Οι επενδυτικές ενισχύσεις χορηγούνται για την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων που δημιουργούν άλλες επιχειρήσεις (παράγραφος 2). Τα προς επεξεργασία ανακυκλούμενα ή επαναχρησιμοποιούμενα υλικά σε άλλη περίπτωση θα απορρίπτονταν ή θα υφίσταντο επεξεργασία με τρόπο λιγότερο φιλικό προς το περιβάλλον. Οι ενισχύσεις για άλλες εργασίες ανάκτησης αποβλήτων πλην της ανακύκλωσης δεν απαλλάσσονται κατά κατηγορία βάσει του παρόντος άρθρου (παράγραφος 3). • Οι ενισχύσεις για επενδύσεις που αφορούν την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων του ίδιου του δικαιούχου δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης βάσει του παρόντος άρθρου (παράγραφος 10). • Η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»: Η ενίσχυση δεν απαλλάσσει έμμεσα τους ρυπαίνοντες από επιβάρυνση που πρέπει να τους επιβάλει η ενωσιακή νομοθεσία ή από επιβάρυνση που θεωρείται συνήθης επιχειρηματική δαπάνη (παράγραφος 4). • Η επένδυση δεν αυξάνει απλώς τη ζήτηση για τα προς ανακύκλωση υλικά χωρίς να αυξάνει συγχρόνως τη συλλογή αυτών των υλικών (παράγραφος 5). • Η επένδυση υπερβαίνει τη σύγχρονη τεχνολογία (παράγραφος 6). • Επιλέξιμες δαπάνες: οι πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για να	
--	--

πραγματοποιηθεί μια επένδυση σε καλύτερες ή αποδοτικότερες δραστηριότητες ανακύκλωσης ή επαναχρησιμοποίησης, σε σύγκριση με μια συμβατική μονάδα επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης ίδιας δυναμικότητας που θα κατασκευαζόταν ελλείψει ενίσχυσης (παράγραφος 7). • Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 35% των επιλέξιμων δαπανών. Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίες επιχειρήσεις (παράγραφος 8). • Πριμοδότηση: Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ και κατά 5 εκατοστιαίες μονάδες για επενδύσεις σε περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ (παράγραφος 9). •	
ΑΡΘΡΟ 48 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1) • Οι ενισχύσεις χορηγούνται για ενεργειακές υποδομές εγκατεστημένες σε ενισχυόμενες περιοχές (παράγραφος 2). • Οι ενεργειακές υποδομές υπόκεινται πλήρως σε κανονιστικές ρυθμίσεις όσον αφορά την τιμολόγηση και την πρόσβαση, σύμφωνα με τη νομοθεσία της εσωτερικής αγοράς ενέργειας (παράγραφος 3). • Επιλέξιμες δαπάνες: οι επενδυτικές δαπάνες (παράγραφος 4). • Το ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων ή μέσω μηχανισμού ανάκτησης (παράγραφος 5). • Οι ενισχύσεις για επενδύσεις σε έργα αποθήκευσης ηλεκτρικής	

ενέργειας και φυσικού αερίου και σε υποδομές πετρελαίου δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης βάσει του παρόντος άρθρου (παράγραφος 6).	
--	--

ΑΡΘΡΟ 49 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ)	ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ (ΟΚ;)
• Συμβιβάζονται και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εάν πληρούνται οι γενικοί όροι συμβατότητας και οι όροι του παρόντος άρθρου (παράγραφος 1) • Επιλέξιμες δαπάνες: οι δαπάνες εκπόνησης των μελετών (συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών ελέγχων) που συνδέονται άμεσα με τις επενδύσεις που αναφέρονται τμήμα 7 του ΓΚΑΚ (παράγραφος 2). • Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών (παράγραφος 3). • Πριμοδότηση: Η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μελέτες που εκπονούνται για λογαριασμό μικρών επιχειρήσεων και κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μελέτες που εκπονούνται για λογαριασμό μεσαίων επιχειρήσεων (παράγραφος 4). • Δεν χορηγούνται ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις για ενεργειακούς ελέγχους που διενεργούνται δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 4 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ, εκτός εάν ο ενεργειακός έλεγχος πραγματοποιείται επιπλέον του υποχρεωτικού ενεργειακού ελέγχου που προβλέπεται στην εν λόγω οδηγία (παράγραφος 5).	